

Сцієнтизм і антисцієнтизм

Виконав:
Троян Д.М.
аспірант 1 р.н.
035 Філологія

СЦІЄНТИЗМ

- (*фр. scientisme, від лат. scientia - наука, знання*) - ідейна позиція, що представляє наукове знання як найвищу культурну цінність і основоположний чинник взаємодії людини зі світом

АНТИСЦІЄНТИЗМ

- (Від грец. *анти* - Проти та лат. *Scientia* - Знання) - філософсько-світоглядна позиція, що протистоїть сциєнтизму, яка полягає в критичному ставленні до науки, її місця в культурі, можливостей наукового пізнання, що може різнитися за ступенем критичності від помірною до ворожого. Концепції, вчення і діяльність радикальної антисциєнтистської спрямованості мають загальну назву «антинаука»

Характерні риси сцієнтизму (Р. Вільямс)

- Лише наукове знання є справжнім знанням, всі інші види знання - це просто думки або абсурд.
- Методи і допущення (включаючи епістемологічні і метафізичні вчення), на яких засновані природничі науки, можуть бути використані в суспільних і гуманітарних науках.
- Перебільшена віра в науку як засіб отримання знань та вирішення поставлених перед людством проблем.
- Прихильність до натуралістичної, матеріалістичної, переважно механістичної метафізики. Сцієнтизм не просто відстоює міць науки, але висуває метафізичні вимоги. За твердженням Вільямса, насправді наука не потребує натуралістичної, матеріалістичної метафізики для успішного проведення емпіричних досліджень.

Аргументи

Сцієнтизм

- наука є продуктивною силою, що породжує суспільні цінності і має невичерпні можливості для пізнання

Антисцієнтизм

- наука може породжувати небезпеки, здатні знищити все людство, і в той же час її численні успіхи не стали благом для людства.

Аргументи

Сцієнтизм

- катастрофи є наслідком постійної неповноти наукового знання, а вивчення подібних помилок дає змогу не допускати ще більших помилок у майбутньому

Антисцієнтизм

- наука є причиною катастроф, викликаних неправильним застосуванням наукових досягнень

Аргументи

Сцієнтизм

- «онаучнення» всіх сфер діяльності людини і суспільства в цілому: завдяки науці життя може стати організованим, керованим і успішним.

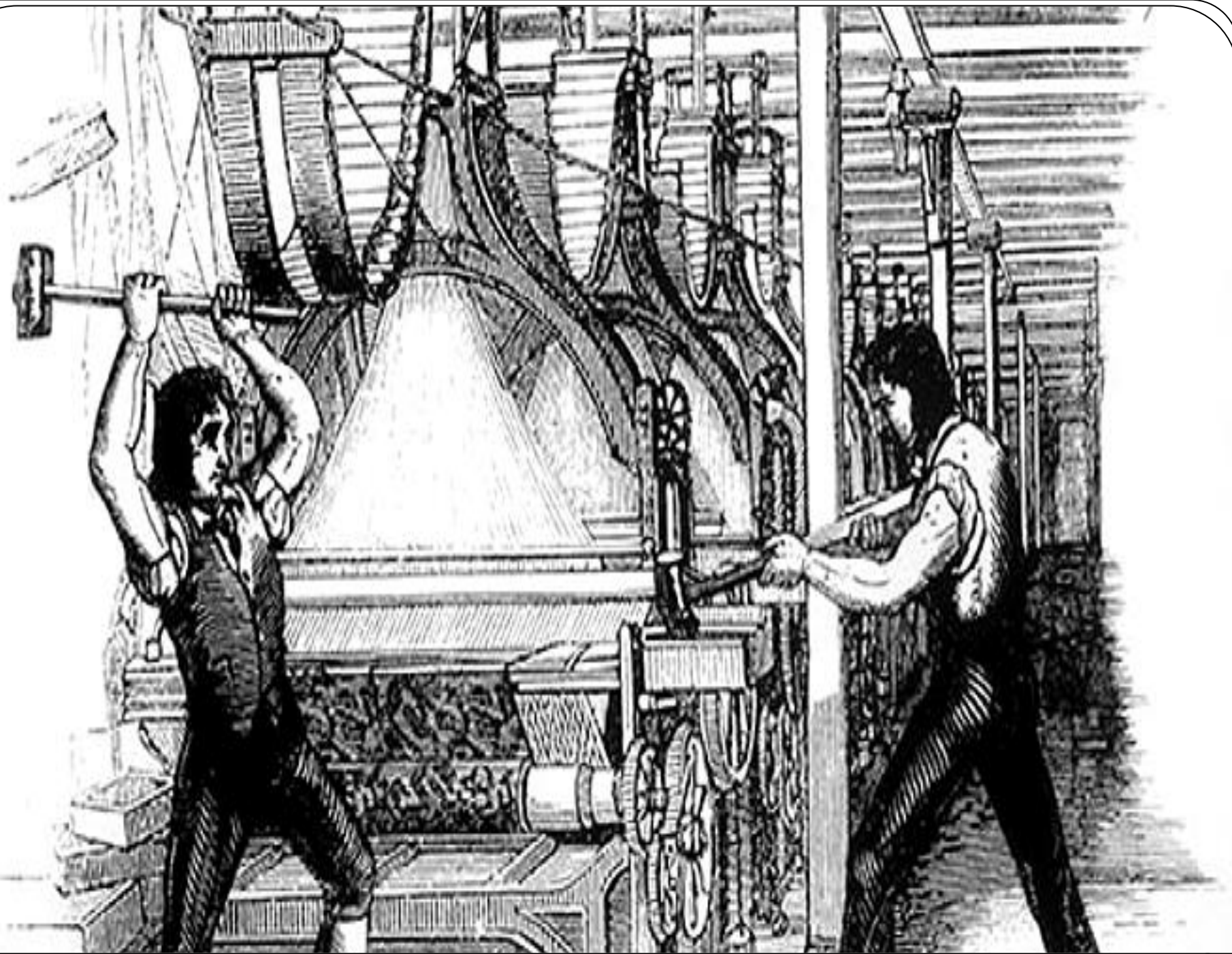
Антисцієнтизм

- поняття «наукове знання» має не те ж саме значення, що поняття «істинне знання».
«Знання» не означає «мудрість».

Лудизм як радикальна форма антисцієнтизму

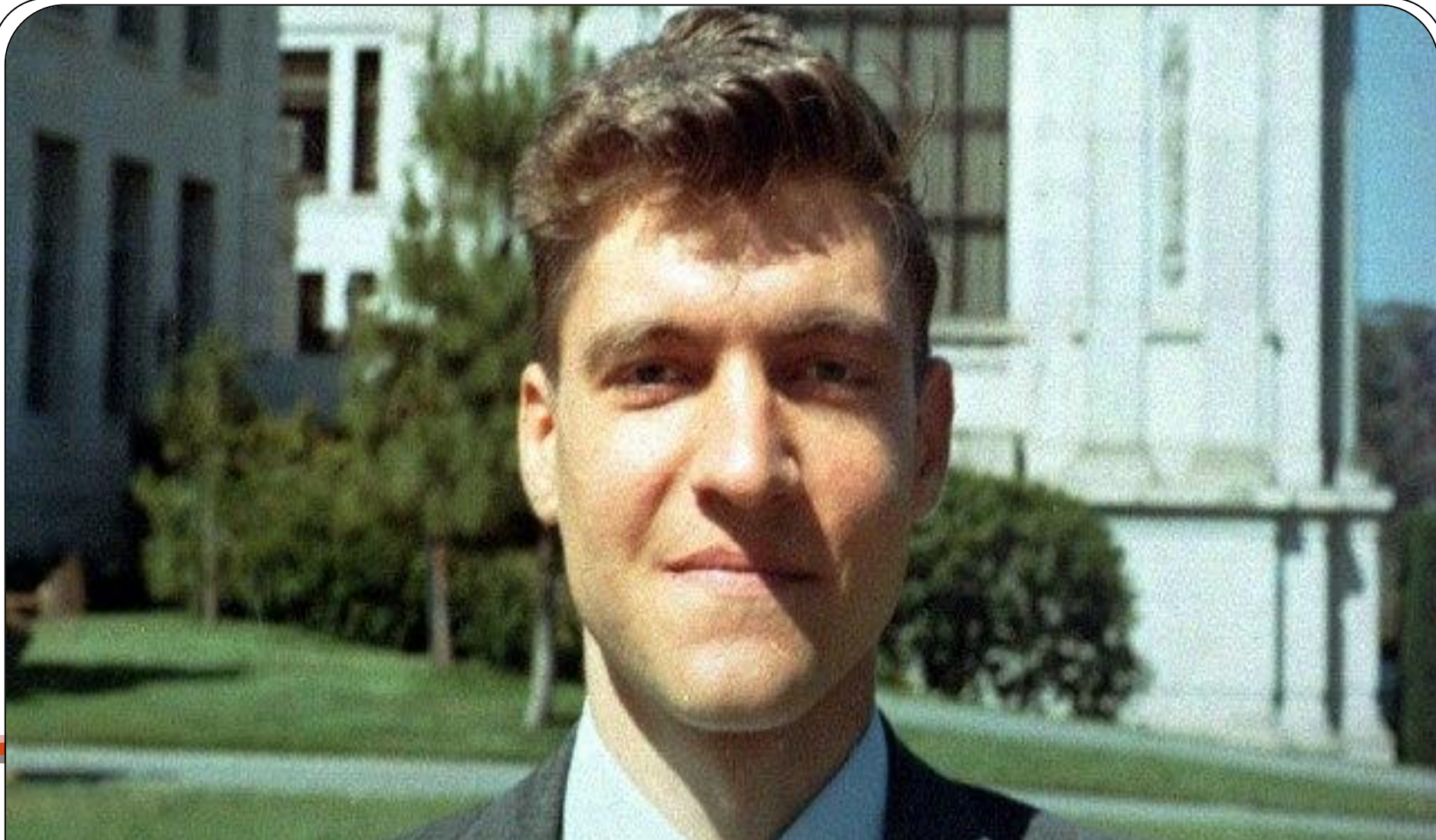
- Лудизм - рух англійських робітників проти впровадження машин у виробництво, що виражався у формі руйнування фабрик і знищення верстатів.

Лудитами називали англійських робітників, які протестували проти змін у виробництві, що відбувалися внаслідок промислового перевороту.

Неолудизм

- Терміном «неолудизм» в ХХ столітті позначають скептицизм практично будь-якого роду по відношенню до технічного прогресу.

Теодор Качинський (Унабомбер)

Автор неолудистської концепції протистояння науково-технічному прогресу, вважається найбільш послідовним радикальним антисціентистом сучасності.

Наразі Качинський відбуває 4 довічних ув'язнення за організацію терактів проти наукових установ.